

**Rondane-Dovre
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk Villreinsenter Nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 Hjerkin

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 911 61 458
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/rondane-dovre>

Knut Ole Hjelvik
Teigvegen 18
2618 Lillehammer

Saksbehandler Trond Stensby

Vår ref. 2021/8185-7 432.3

Deres ref.

Dato 04.10.2021

Rondane NP - dispensasjon - 2021 - bygging av platting til hytte gnr. 329 bnr. 6 - Kampeveien 1019 - Sel

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har i møte 29.09.21, styresak 51/2021 gjort slik vedtak:
«Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 får Knut Ole Hjelvik avslag på søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Rondane nasjonalpark, § 3 pkt. 1.1 for bygging av platting på eiendommen gnr. 329 bnr. 6 i Sel kommune.

Avslaget begrunnes med:

- *fare for presedens, og at det omsøkte tiltaket er i strid med verneformålet når det gjelder ivaretagelse av et «i det vesentlige urørt fjellområde».*
- *det legges vekt på likebehandling med lignende saker.*
- *søker kan, etter nasjonalparkstyrets vurdering ikke vise til et rimelig behov for at det skal gis dispensasjon.»*

Utskrift av saken følger vedlagt.

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Med hilsen
Trond Stensby
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.

Kopi til:

Statens naturoppsyn Rondane

Innlandet fylkeskommune

Villreinnemnda for Rondane og
Sønkletten

Eirin Berge

Rondane nord villreinutvalg

Sel kommune

Statskog SF, v. Hilde Hammer

Pb. 4404

c/o Fylkesmannen i Oppland,
boks 987

Botten Hansens gate 9

2325

HAMAR

2604

LILLEHAMMER

2670

OTTA

Nasjonalpark

Dovre, Rondane

Naturreservat

Flakktjørna, Grimsdalsmyrene, Hemmeldalen, Hovdsjømyrene, Kattuglehøi, Mesætermyre, Myldingi, Veslehjerkinnjønnin

Landskapsvernområde

Dørålen, Frydalen, Grimsdalen, Vesle Hjerkin

Saksframlegg

Arkivsaksnummer: 2021/8185-6

Saksbehandler: Trond Stensby

Dato: 20.09.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	51/2021	29.09.2021

Rondane NP - dispensasjon - 2021 - bygging av platting til hytte gnr. 329 bnr. 6 - Kampeveien 1019 - Sel

Innstilling fra forvalter

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 får Knut Ole Hjelvik avslag på søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Rondane nasjonalpark, § 3 pkt. 1.1 for bygging av platting på eiendommen gnr. 329 bnr. 6 i Sel kommune.

Avslaget begrunnes med:

- fare for presedens, og at det omsøkte tiltaket er i strid med verneformålet når det gjelder ivaretagelse av et «i det vesentlige urørt fjellområde».
- det legges vekt på likebehandling med lignende saker.
- søker kan, etter nasjonalparkstyrets vurdering ikke vise til et rimelig behov for at det skal gis dispensasjon.

--- slutt på innstilling ---

Saksprotokoll i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - 29.09.2021

Halvor Dahle Meland fremmet forslag om å gi dispensasjon:

«Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, jf. §§ 8-12, gis Knut Ole Hjelvik dispensasjon fra verneforskriften for Rondane nasjonalpark, § 3 pkt. 1.1 for bygging av platting på eiendommen gnr. 329 bnr. 6 i Sel kommune. Det er et vilkår for vedtaket at plattingen utformes i samsvar med søknad av 29.07.21.

Det er i vedtaket lagt vekt på at

- Tiltaket i dette tilfellet ikke er vurdert å berøre hensynet til verneverdige eller fredete kulturminner, eller være i strid med bevaringsverdig byggeskikk.
- Omsøkt treplatting har en begrenset utbredelse som er underordnet byggets størrelse, er søkt etablert i tilknytning til yttervegg, søkt plassert nær bakken, og uten at tiltaket nødvendiggjør terrenginngrep av noen art.
- Tiltaket er ikke vurdert å være i konflikt med hensynet til villrein eller i nevneverdig grad verneformålene for øvrig.»

Forslaget fra Halvor Dahle Meland falt mot to stemmer (Halvor Dahle Meland; Guri Ruste)

Innstillingen vedtatt mot en stemme (Halvor Dahle Meland)

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 får Knut Ole Hjelvik avslag på søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Rondane nasjonalpark, § 3 pkt. 1.1 for bygging av platting på eiendommen gnr. 329 bnr. 6 i Sel kommune.

Avslaget begrunnes med:

- fare for presedens, og at det omsøkte tiltaket er i strid med verneformålet når det gjelder ivaretagelse av et «i det vesentlige urørt fjellområde».
- det legges vekt på likebehandling med lignende saker.
- søker kan, etter nasjonalparkstyrets vurdering ikke vise til et rimelig behov for at det skal gis dispensasjon.

Dokumenter i saken

- Søknad fra Knut Ole Hjelvik, 29.07.21
- Uttalelse, Innlandet fylkeskommune, 18.08.21
- Uttalelse, Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten, 11.09.21.

Saksopplysninger

Knut Ole Hjelvik har i e-post/brev datert 29.07.21 søkt om:

«Hei, og takk for god hjelp i forbindelse med søknaden om en platting ved min hytte. Her kommer søknaden med vedlegg, jeg håper du har fått det du trenger. Hvis ikke, vennligst kontakt meg omgående.

Når det gjelder bildene er plattingen synliggjort med en hvit snor. Bildene viser også en dreneringsgrøft som dessverre ikke fungerte som ønsket. Plattingen vil bli trukket 20 cm ut fra hytteveggen.

- - -

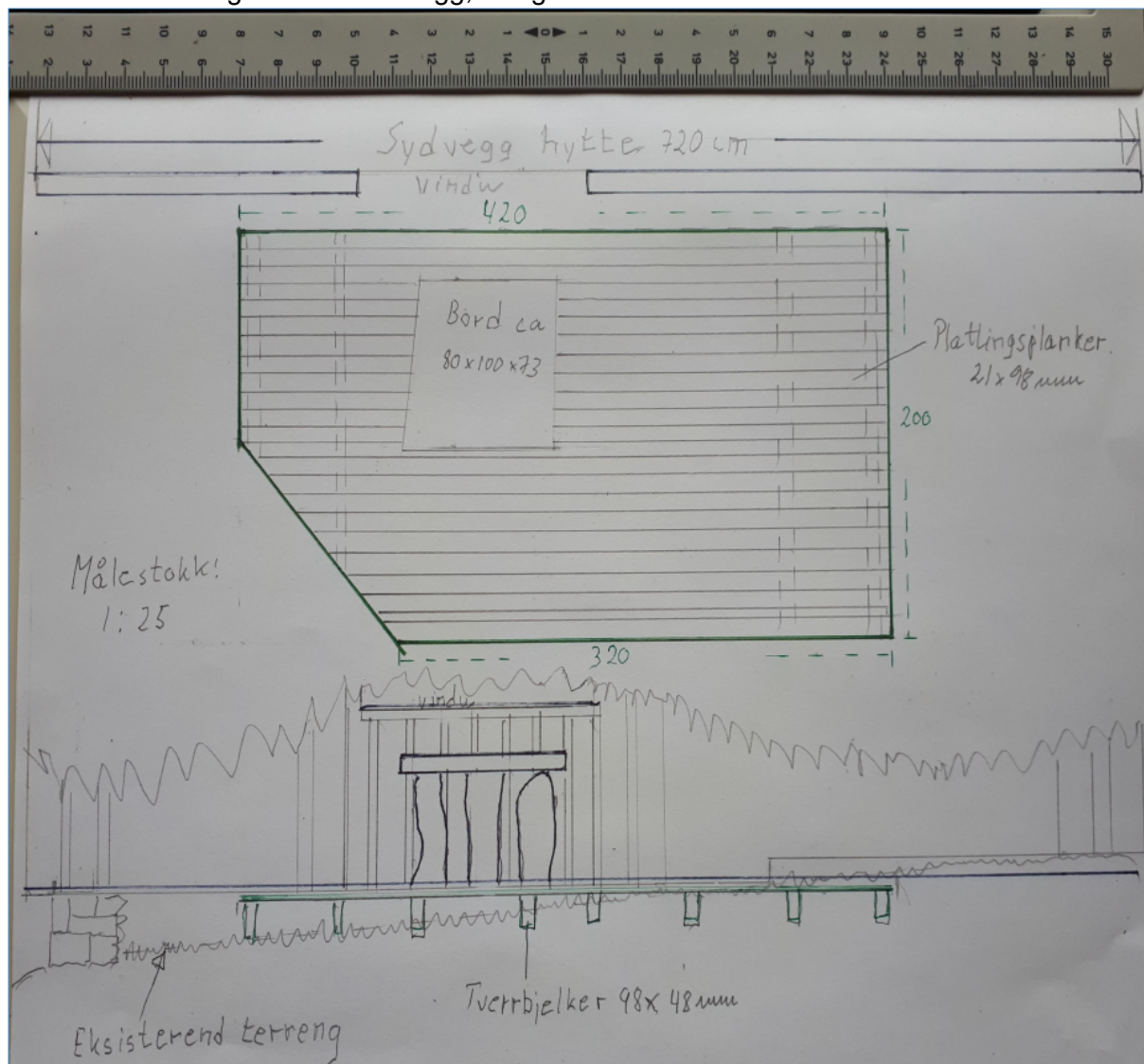
Jeg viser til telefonsamtale fredag 23. 07. og i dag 29. 07. vedrørende en liten platting på sydenden av min hytte.

Jeg har lenge hatt ønske og behov for denne. Stenbordet står fast i bakken og kan ikke flyttes. Terrengets helning mot vest og ujevnt underlag gjør at stoler har lett for å velte. I tillegg er det helning mot hytta. Spesielt om våren og ved regnvær samler det seg derfor en del vann som gjør bakken bløt og sølete. En vannrett platting bør være så stor at terrenget blir utjevnet og ujevnheterne dekket. En platting ville gjøre sitteplassen tryggere og rensligere. Materialet vil være impregnert terrassebord 21x98 mm, beiset steingrå som hytta når trematerialene er tørre nok. Terrassebordene vil bli understøttet av trykkimpregnerte tverrbjelker 98x48 mm. Plattingen blir forsøkt fluktet med terrenget så langt det går, d.v.s.

lagt på bakken, men må heves ca 10-20 cm på vestsiden for å komme i vater. Den forhøyede avlutningen mot vest blir forsøkt kamuflert for å tilpasse seg best mulig terrenget. Det ble valgt trematerialer fordi det er det enkleste transportmessig og arbeidet kan jeg utføre selv.

Jeg håper på hurtig behandling av søknaden og raskt svar slik at jeg kan få gjort dette i løpet av sommeren.»

Med søknaden følger det fire vedlegg, se figur 1 – 3.

Figur 1. Plantegning, 29.07.21, vedlegg søknad fra Knut Ole Hjelvik.

Figur 2. Sørside, vedlegg søknad fra Knut Ole Hjelvik.

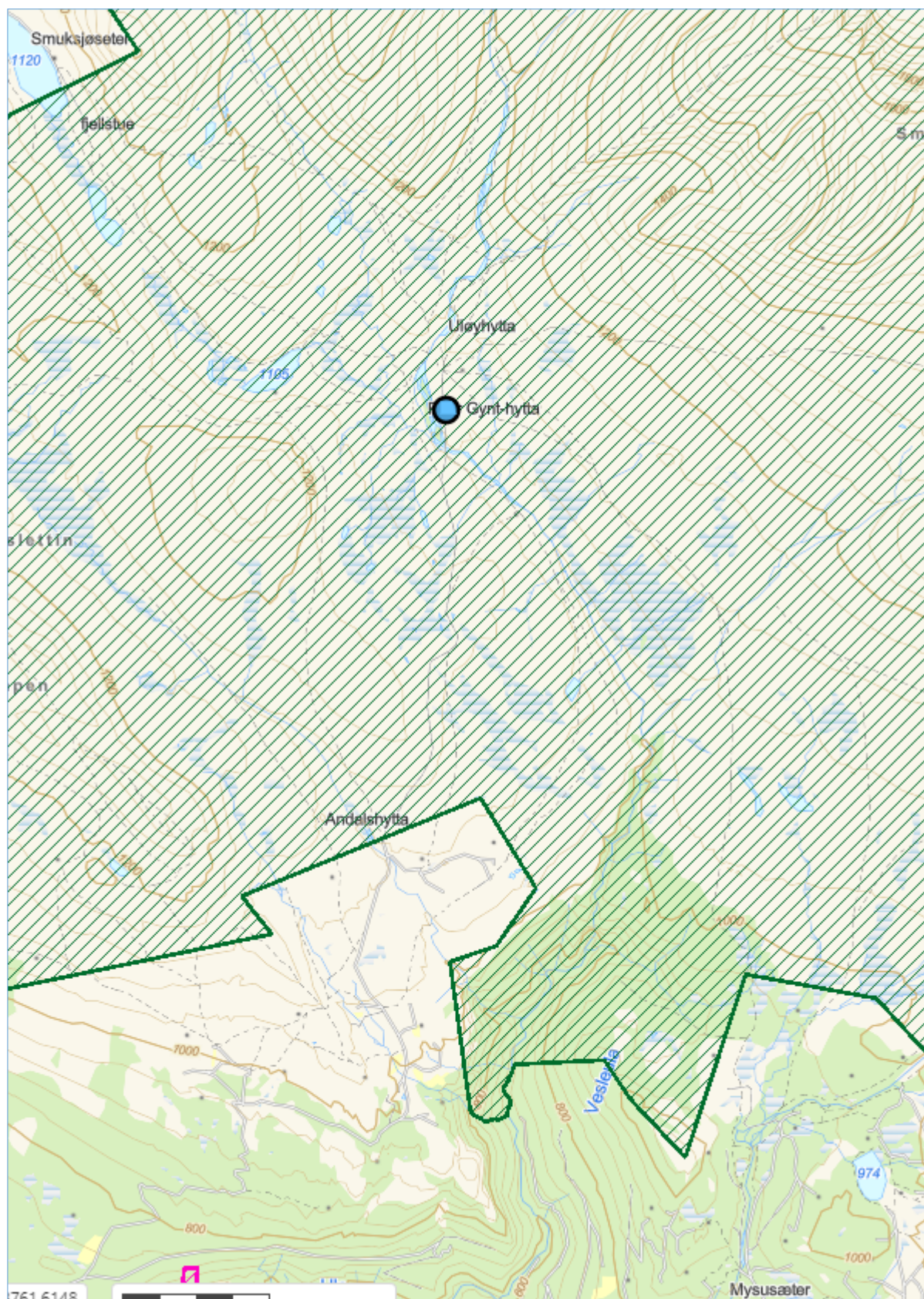

Figur 3. Sørside mot øst, vedlegg søknad fra Knut Ole Hjelvik.

Figur 4. Sørside mot vest, vedlegg søknad fra Knut Ole Hjelvik.

Gnr. 329 bnr. 6 ligger i Rondane nasjonalpark, se figur 5 - 7.

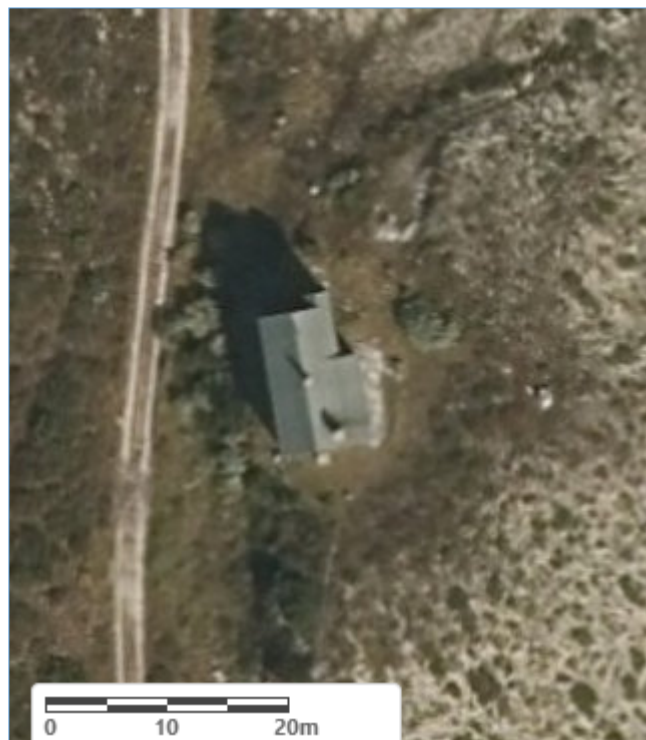

Figur 5. Kartutsnitt, gnr. 329 og bnr. 6 i Rondane nasjonalpark, Sel kommune (InnlandsGIS, 20.09.21)

Figur 6. Kartutsnitt, detalj, gnr. 329 og bnr. 6 i Rondane nasjonalpark, Sel kommune (InnlandsGIS, 20.09.21)

Figur 7. Flybilde, detalj, gnr. 329 og bnr. 6 i Rondane nasjonalpark, Sel kommune
(InnlandsGIS, 20.09.21)

Saken har vært sendt på en begrenset høring. Det har kommet følgende uttalelser:

Innlandet fylkeskommune, 18.08.21

Vi viser til brev datert 03.08.2021, med svarfrist 01.09.2021.

Bakgrunn

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre ber om uttalelse til søknad fra Knut Ole Hjelvik om bygging av platting ved hytte på gnr. 329 bnr. 6, Sel kommune.

Plattingen vil være trukket 20 cm ut fra hytteveggen, med 420 cm som lengste lengde og 200 cm bredde. Materialene vil være av impregnert bjelkelag og terrassebord, beiset i samme farge som hytta. Plattingen vil bli lagt så nært bakkenivå som mulig og høyeste nivå vil være ca. 20 cm over bakken.

Forholdet til regional plan for Rondane og Sølnekletten, samt forvaltningsplan for de store verneområdene i Rondane

Det omsøkte tiltaket ligger i Rondane nasjonalpark og i nasjonalt villreinområde. Regional plan for Rondane og Sølnekletten angir retningslinjer for fritidsbebyggelse, nybygging og andre tekniske inngrep innenfor sone 1: Det kan vurderes tilbygg, uthus og anneks på eksisterende godkjente bebygde fritidseiendommer utenfor regulert felt. Søknader behandles som dispensasjon uansett størrelse på tiltaket, og det må foretas en konkret vurdering av hva som kan tillates innenfor rammen ut fra hensyn til villrein, bebyggelsens synbarhet og beliggenhet, terreng, nærhet til vann og vassdrag, samt tilpasning til omkringliggende bebyggelse.

I retningslinjene til forvaltningsplan for de store verneområdene i Rondane er det angitt at ved behandling av søknad om bygging av terrasser/verandaer, skal det legges vekt på generelle kulturhistoriske og estetiske vurderinger. Terrassen/verandaen/plattingen bør:

- Søkes lagt så nært bakkenivå som mulig
- Være mindre enn 1/3 av fritidsboligens bebygde areal
- Bygges ut fra en vegg, dersom den ikke følger bakkenivå (og maks ut fra to vegger dersom den
- Tillatelse til bygging av platting/veranda vil ikke bli gitt i seter- kulturlandskapsområder.

Fylkeskommunens vurdering

Villreinbestanden i Rondane nord er delt i to delbestander, en i vulufjell og en nord for akse Høvringen-Peer Gynt-Rondvassbu. Det er svært viktig i villreinforvaltningen å gjenopprette villreintrekket i nord-sør retning vest for Rondanemassivet. Det omsøkte tiltaket ligger innenfor dette område.

En dispensasjon skal etter naturmangfoldlovens § 48 verken påvirke verneformålet eller verneverdiene.

Plattingen av denne størrelsen og uten overbygg vil ikke medføre en kapasitetsøkning og økt ferdsel i villreinområdet. Ut fra villreinhensyn alene, er det ikke forhold som tilsier at plattingen ikke kan bygges. Med tanke på likhetsprinsippet kan det tenkes at en eventuell tillatelse fører til nye søknader til oppføring av plattinger i området, så man må vurdere presedenshensyn. Etter vår vurdering vil ikke en platting som omsøkt kunne skape en slik uheldig virkning.

Kulturvernaglige merknader

Uti fra våre opplysninger vil ikke tiltaket berøre hensynet til verneverdige eller fredete kulturminner fra nyere tid, og vi har derfor ingen merknader.

Kommentar:

I Rondane nasjonalpark er det registrert 54 bygninger egnet for overnatting. Nasjonalparkforvaltere kan derfor ikke slutte seg til fylkeskommunens vurdering av søknaden ikke vil kunne ha presedensvirkning.

Uttalelsen blir ellers tatt til orientering.

Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten, 11.09.21

SAKSOPPLYSNINGER

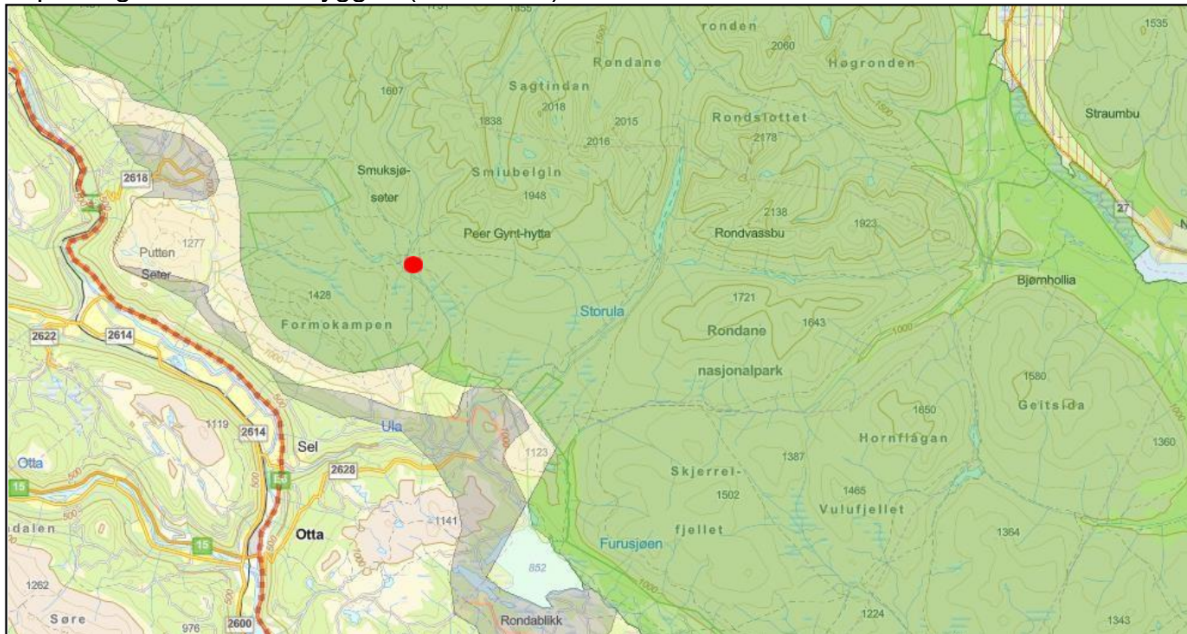
Rondane nasjonalparkstyre har mottatt søknad om å bygge platting i tilknytning til eksisterende hytte. Plattingen har yttermål 2x 4,20 meter, med ett hjørne kuttet. Hytta ligger i nasjonalt villreinområde (figur).

Nemndas behandling av tilsvarende saker tidligere

I sak 2020/1 uttalte nemnda seg om bygging av lignende plattinger utenfor to buer i Vuludalen.

Villreinnemnda fattet da følgende vedtak:

«Villreinnemnda mener det er positivt at nasjonalparkstyret følger opp kulturminnene i verneområdet. Villreinnemndas oppgave er imidlertid å vurdere plattingene i forhold til villreinhensyn. Det er vanskelig å se at plattinger av denne størrelsen og uten overbygg vil generere mer ferdsel i området. Ut fra villreinhensyn alene, er det ikke forhold som tilsier at plattingene ikke kan bygges (dvs. bestå)».

Figur . Hyttas plassering vist med rød prikk.

VURDERING

I nasjonalt villreinområde er det ikke ønskelig med tiltak på eksisterende bygg som kan medføre økt bruk av bygningene, som økning av standarden eller boarealet. Mindre

plattinger er neppe av de tiltak som øker bruken vesentlig. Ut fra villreinhensyn alene, er det derfor ikke forhold som tilsier at plattingen ikke kan bygges.

FORSLAG TIL VEDTAK

I nasjonalt villreinområde er det ikke ønskelig med tiltak på eksisterende bygg som kan medføre økt bruk av bygningene, som økning av standarden eller boarealet. Mindre plattinger er neppe av de tiltak som øker bruken vesentlig. Ut fra villreinhensyn alene, har ikke nemnda innvendinger til at plattingen bygges.

Dette er å anse som en prinsipputtalelse fra nemnda til bygging av mindre plattinger som ikke ruver over terrenget. Nasjonalparkforvalter kan ut fra dette vurdere om det er nødvendig å sende framtidige søknader om plattinger på høring til villreinnemnda.

STYRETS BEHANDLING

Alle tiltak fører til transport inn i området. Det er viktig at denne skjer så skånsomt som mulig. Dersom det gis tillatelse til bygging av plattingen, vil nasjonalparkstyret sannsynligvis motta søknad om motorferdsel.

VEDTAK

I nasjonalt villreinområde er det ikke ønskelig med tiltak på eksisterende bygg som kan medføre økt bruk av bygningene, som økning av standarden eller boarealet. Mindre plattinger er neppe av de tiltak som øker bruken vesentlig. Ut fra villreinhensyn alene, har ikke nemnda innvendinger til at plattingen bygges.

Dette er å anse som en prinsipputtalelse fra nemnda til bygging av mindre plattinger som ikke ruver over terrenget. Nasjonalparkforvalter kan ut fra dette vurdere om det er nødvendig å sende framtidige søknader om plattinger på høring til villreinnemnda.

Nemnda ber om at det settes vilkår for transport av materialer til slike tiltak, slik at transporten tar hensyn til villreinen.

Kommentar:

Nasjonalparkforvalteren er enig i at en enkel platting i seg selv ikke vil påvirke villreinens bruk av leveområdet.

Uttalelsen blir ellers tatt til orientering.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

Verneformål – forskrift

§ 2 Formål

«Formålet med opprettelsen av Rondane nasjonalpark er å:

- ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- ta vare på et høyfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane,
- sikre variasjonsbredden i naturtyper som Rondaneområdet omfatter, herunder innslag av høyere liggende bjørke- og barskog,
- bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster,
- ta vare på verdifulle kulturminner.

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.»

§ 3 Vernebestemmelser

«1. Landskapet

1.1. Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av bygninger, tilbygg, gjerder, anlegg og faste og midlertidige innretninger, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, uttak og fjerning av stein, mineraler eller fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplantning, bakkeplanering, framføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier og løyper, plassering av campingvogner og bobiler o.l. Kulturminner skal beskyttes mot skade. Opplistingen er ikke uttømmende.

1.2. Bestemmelsene i 1.1 er ikke til hinder for:

a) Vedlikehold av eksisterende bygninger, veier og andre innretninger. Vedlikehold av bygninger skal skje i samsvar med tradisjonell byggeskikk. Vedlikehold omfatter ikke ombygginger eller utvidelser av bygninger.

1.3. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

...

b) Ombygging og utvidelse av bygninger.

Forvaltningsplan

s. 37

Oversikt over antall bygninger, fordelt på bygningstyper og kommuner innenfor Rondane nasjonalpark (kilde: GAB-registeret og Sel kommune*). Utdrag av tabell:

Rondane nasjonalpark						
Bygningstype	Dovre	Folldal	Sør-Fron	Sel	Stor-Elvdal	Totalt
Annen bygning for overnatting				5		5
...						
Fritidsbygg (hytter, sommerhus og lignende)	1	3	4	2	1	11
Seterhus, sel, rorbu o.l.	3	2	24			29
Skogs- og utmarkskoie, gamle	1	1	5		2	9
(Bygg egnet for overnatting)						(54)
Alle bygg	6	12	47	12	3	82

s. 42

Påbygninger/ombygninger er ikke å anse som vedlikehold, og en må derfor søke om tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Søknad om ombygninger og utvidelse vil behandles strengere innenfor nasjonalparkene enn innenfor landskapsvernområdene. Forutsetninger som må oppfylles for at det kan gis dispensasjon for tilbygg/ombygninger er blant annet at:

- Byggetiltaket skal være forankret i konkret behov (som vedplass, do e.l.) som ikke kan dekkes innenfor eksisterende bygningsmasse
- Tilbygget må være vesentlig mindre enn eksisterende grunnflate, svært små buer bør ikke påbygges

s. 43

Ved behandling av søknad om bygging av terrasser/verandaer skal det legges vekt på generelle kulturhistoriske og estetiske vurderinger.

Terrassen/verandaen/plattingen bør:

- Søkes lagt så nært bakkenivå som mulig

- Være mindre enn 1/3 av fritidsboligens bebygde areal
- Bygges ut fra en vegg, dersom den ikke følger bakkenivå (og maks ut fra to vegger dersom den
- Tillatelse til bygging av platting/veranda vil ikke bli gitt i seter-kulturlandskapsområder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som «ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Begge vilkår må være oppfylt.

Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet

Søknaden må vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 i (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jf. § 7.

Presedens

I brev fra Miljødirektoratet, datert 02.03.15 heter det bl.a.:

Presedensvurderingen bør være så konkret som mulig. Presedensfaren skal være reell og ikke hypotetisk. En konkret presedensvurdering vil bidra til likebehandling og ivareta hensynet til rimelighet. Dette vil øke forståelsen for verneforvaltningen.

Vurderingen av presedensvirkninger knytter seg for det første til sannsynligheten for at lignende tiltak vil fremmes i fremtiden.

Vurdering

Verneforskriften gir at tiltaket det er søkt om er omfattet av forbudet etter § 3 pkt. 1.1.

Tiltakene er ikke omfattet av unntakene i § 3 pkt. 1.2 eller 1.3. Saken må derfor behandles som en søknad etter naturmangfoldloven § 48.

Det er ikke knyttet kulturminneverdier til den aktuelle hytta, og hensynet til kulturminner kan ikke tillegges vekt i vurdering av søknaden, jf. også uttalelse fra Innlandet fylkeskommune.

Kunnskapsgrunnlaget om verneverdiene i dette området er godt. Når det gjelder villrein foreligger bl.a.:

- NINA Rapport 1013, Sluttrapport fra GPS-merkeprosjektet 2009-2014 og
- NINA Rapport 339 fra 2008 som oppsummerer kunnskapsstatus og leveområde, samt tilhørende kart utarbeidet i forbindelse med arbeid med regional plan for villreinen i Rondane og Sølknkletten.
- NINA Rapport 551 utreder konflikten mellom villrein og menneskelig ferdsel i området (§ 8).

Nasjonalparkforvalteren slutter seg til villreinnemndas vurdering om at det ut fra villreinhensyn alene, ikke er til hinder for at plattingen bygges.

Nasjonalparkforvalteren mener likevel, og i motsetning til Innlandet fylkeskommune, at det er fare for presedens for lignende saker. Plattinger er i utgangspunktet et fremmed bygningselement i nasjonalparken. I alt er det registrert 54 bygninger egnet for overnatting. Dersom flere eller alle disse får bygd en platting, vil det endre byggeskikken og hyttenes tilpassing til landskapet rundt, med stor grad av urørt preg.

Til den aktuelle hytta på gnr. 329 bnr. 6, er det i dag ikke andre tekniske inngrep. Hytta har slik sett en god tilpassing til det omkringliggende landskapet. Bygging av en platting vil endre nærvirkning av hytta på landskapet.

Nasjonalparkstyret har tidligere gitt avslag på en søknad om godkjenning av platting ved to buer i Vulufjell i Rondane nasjonalpark. Nasjonalparkstyret har her lagt seg på en streng praksis i tråd med føringen i forvaltningsplanen om at søknader i nasjonalpark skal vurderes strengere enn søknader i landskapsvernområde.

Utearealet ved hytta er nokså flatt, og har en grei utforming for opphold og utsetting av løse bord og stoler. Det synes derfor ikke å være et rimelig behov for å gi dispensasjon.

Konklusjon

Nasjonalparkforvalteren vil innstille på avslag. Avslaget blir grunngitt med fare for presedens, og at det omsøkte tiltaket er i strid med verneformålet når det gjeld ivaretagelse av et «*i det vesentlige urørt fjellområde*».

Videre blir det lagt vekt på likebehandlingen med lignende saker.

Søker kan, etter nasjonalparkforvalterens vurdering heller ikke vise til et rimelig behov for at det skal gis dispensasjon.